

Programma 6 Financieel gezond

13 november 2023

6.1. Algemene ontwikkelingen

Personeelsbudgetten

Er is op een aantal plekken in de organisatie sprake van hogere kosten in het personeelsbudget als gevolg van de inzet van inhuur. Dit speelt met name bij de afdelingen Mens & Omgeving, Burgerzaken & Frontoffice en Financiën & Belastingen.

Sinds het afgelopen jaren hebben gemeenten bijvoorbeeld te maken met een stijging van het aantal bezwaren op de aanslagen die worden opgelegd in het kader van WOZ. Grotendeels heeft dit te maken met de landelijke maatschappelijke trend als het gaat om het procederen tegen de overheid. Daarnaast moedigen de NoCureNoPay (NCNP) bureaus aan tot het indienen van bezwaren. De gevolgen hiervan zijn een stijging van het aantal bezwaren en extra ambtelijke inzet, vanwege de uitgebreide procedures. In 2023 zijn er 40% meer aanvragen ingediend dan 2022, waarvan 45% is ingediend door NCNP bureaus.

Wij blijven kritisch op de urgentie en noodzaak van uit te voeren werkzaamheden in relatie tot de daarvoor benodigde capaciteit en middelen en dus de inzet van inhuur hierop. Om essentiële basiswerkzaamheden uit te kunnen blijven voeren en voortgang op een aantal belangrijke dossiers te kunnen blijven realiseren, is echter ook basis capaciteit op de afdeling nodig.

Naar verwachting zal een en ander in 2023 niet leiden tot een overschrijding van het totale personeelsbudget, omdat er op diverse plekken in de organisatie (al enige tijd) vacatures open staan die moeilijk zijn te vervullen als gevolg van de krappe arbeidsmarkt. Waarschijnlijk zal er per saldo een licht positief saldo zijn, dat bij de jaarrekening zal vrijvallen.

6.2. Ontwikkelingen met een financieel effect

Naheffing loonbelasting 2021

De gemeente heeft over 2021 te weinig loonbelasting afgedragen aan de belastingdienst. Na intern onderzoek hoe dit kon gebeuren, zijn wij (met onze softwareleverancier) tot de conclusie gekomen dat er een fout in het systeem is ontstaan. Vanaf november 2021 is de fout hersteld.

Financiële gevolgen Programma 6 in Begroting 2023: € 109.000 nadelig incidenteel

Kapitaallasten

Op basis van de verwachte investeringsuitgaven in het begrotingsjaar worden de jaarlijkse kapitaallasten geraamd. In de praktijk blijkt al enkele jaren dat die verwachting niet volledig wordt gerealiseerd. Dit heeft onder andere te maken met een latere start van een investering door een langer bestuurlijk voortraject en/of aanbestedingstraject. Enkele voorbeelden hiervan betreffen investeringen in ICT, monumenten, wegen en riolering.

Omdat de afschrijving gaat lopen in het jaar na het gereedkomen van een investering, verschuift het startjaar van afschrijving en ontstaat er een eenmalig voordeel.

Rente wordt jaarlijks berekend over de werkelijke uitgaven. Door latere realisatie van de investeringen hoeft er minder geleend te worden en zijn de rentelasten lager. Omdat bij riolering de lagere rentelasten worden verrekend met een lagere onttrekking uit de voorziening riolering, leidt dit per saldo tot een nadeel voor de exploitatie.

De financiële verwerking van die boekingen (afschrijving en rente) vindt plaats op de diverse programma's. Per saldo is er een voordeel op afschrijvingen van € 1.140.000 en een nadeel op rente van

€ 68.000. Dit is exclusief de voordelen op de kapitaallasten bij riolering, omdat die voordelen worden verrekend met de voorziening in verband met kostendekkendheid.

Financiële gevolgen Programma 6 in Begroting 2023: € 1.072.000 voordelig incidenteel

Hogere OZB opbrengst

Ten tijde van de begrotingsopstelling (november 2022) en vaststelling OZB-tarieven is een inschatting gemaakt van de stijging van de WOZ-waarden. Op dat moment was ongeveer 50% van de nieuwe WOZ-waarden bekend. Het blijkt dat de gemiddelde WOZ-stijging iets hoger uitkomt, waardoor ook de OZB-opbrengst hoger uitvalt.

Financiële gevolgen Programma 6 in Begroting 2023: € 255.000 voordelig incidenteel

Afboeking stelposten

In de begroting 2023 is een aantal stelposten opgenomen. Degene die nu vrijvallen zijn de stelpost van € 88.000 ter dekking van kleine investeringen (die niet worden afgeschreven) waarop geen beroep is gedaan, een stelpost van € 80.000 die bedoeld was om de extra kosten door areaaluitbreiding te dekken en een stelpost van € 280.000 die was opgenomen voor de mogelijke forse stijging van onderhoudskosten in 2023. Deze effecten zijn inmiddels op diverse producten in de verschillende programma's verwerkt. De dekking daarvan wordt dan gevonden in de vrijval van deze stelposten. Het saldo van deze stelposten is te vinden onder de "overige wijzigingen".

Financiële gevolgen Programma 6 in Begroting 2023: € 448.000 voordelig incidenteel

Aanpassing naar aanleiding van regio begroting

Wij passen onze begroting aan naar aanleiding van administratieve aanpassingen van de regiobegroting. Dit heeft per saldo een voordelig effect van € 24.000 over meerdere programma's. Voordelig effect op jeugd van € 227.000 (zie programma 2), daar tegen over staat een nadelig effect op overhead van € 165.000 en enkele afrondingen < € 70.000

Financiële gevolgen programma 2 Begroting 2023: € 165.000 nadelig incidenteel

Cao stijging

Bij de opstelling van de begroting 2023 was nog uitgegaan van een salarisstijging van 3,4%. De gemiddelde loonstijging voor 2023 als gevolg van de nieuwe cao binnen de gemeente Gooise Meren is uitgekomen op 7,1%. Dat betekent dat er € 1.315.000 salarislasteren voor 2023 worden bijgeraamd. Dit effect komt in alle programma's terug. In de begroting 2024 wordt het structurele effect meegenomen. In de septembercirculaire wordt duidelijk of er nog enige compensatie komt van het Rijk.

Financiële gevolgen Programma 6 in Begroting 2023: € 1.315.000 nadelig structureel

Energie

De energiekosten voor de panden van de gemeente Gooise Meren vallen € 378.000 hoger uit dan eerder ingeschat. Dit heeft met name te maken met de hogere tarieven van de nieuwe energiecontracten. In het vijfde sanctiepakket van de Europese Unie van 8 april 2022 was namelijk afgesproken dat alle aanbestedende diensten en speciale sectorbedrijven (gemeenten, onderwijsinstellingen, waterschappen etc.) in Nederland, hun energiecontracten met Russische partijen moesten opzeggen voor 10 oktober 2022.

Er is nu vanuit het kabinet sprake van een tegemoetkoming voor de opgezegde contacten met Gazprom (nu SEFE). Regio Gooi en Vechtstreek (die voor de deelnemende gemeenten de aanbesteding

27 van het nieuwe contract heeft geleid) is voornemens om in januari 2024 de aanvraag tot tegemoetkoming in te dienen, omdat op dat moment het exacte bedrag (meerkosten) bekend is. Het is tot begin 2025 mogelijk om tegemoetkoming aan te vragen. Zodra de hoogte van de tegemoetkoming bekend is, zal deze via de reguliere P&C-cyclus worden verwerkt. Dit effect is te zien in meerdere programma's.

Financiële gevolgen Programma 6 in Begroting 2023: € 384.000 nadelig incidenteel

Uitkering Gemeentefonds

In 2023 heeft een bijstelling plaatsgevonden van het zogenaamde accres in verband met de extreme prijsontwikkeling in het afgelopen jaar 2022 alsook voor het lopende jaar 2023, gebaseerd op de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB).

Ook zijn incidentele middelen toegekend voor flankerend beleid energiearmoede, leerlingenvervoer en taalonderwijs vluchtelingen Oekraïne en de WSW-uitkering. Per saldo is sprake van een vrij besteedbare ruimte van ca. € 1,6 mln. Met de raadsmededeling bent u hierover al geïnformeerd.

Financiële gevolgen Programma 6 in Begroting 2023: € 2.100.000 voordelig incidenteel (op andere programma's zijn enkele incidentele nadelen gemeld)

SPUK MEOZ (meerkosten energie openbare zwembaden)

De specifieke uitkering is een gedeeltelijke vergoeding van de meerkosten voor energie die een openbaar zwembad had in 2022. En de meerkosten die het zal hebben over het jaar 2023. Deze kosten zijn het gevolg van de algehele prijsstijgingen in de energiemarkt. De vergoeding is aangevraagd voor zowel de Lunet (€ 162.000) als de Zandzee(€ 593.000).

Financiële gevolgen Programma 6 in Begroting 2023: budgettair neutraal

SPUK Sport onderhoud

Met ingang van 1 januari 2019 is Sport vrijgesteld van BTW. De BTW is vanaf dat moment niet meer verrekenbaar. Hiervoor is een Regeling specifieke uitkering stimulerende in de plaats gekomen. In de praktijk wordt de regeling aangeduid als SPUK, specifieke uitkering sport. Voor 2023 heeft het voor de

exploitatie een voordelig resultaat van € 366.000.

Financiële gevolgen Programma 6 in Begroting 2023: € 366.000 voordeel incidenteel

Overige wijzigingen (< € 70.000)

Structureel (€ 85.000 nadelig)

- Mjob ikc Muiderking Muiden onderhoudsbudgetten (€ 19.000 nadelig)
- IKC Muiderking beheer budgetten (€ 11.000 nadelig)
- Sportpark Bredius ramen dotatie aan de voorziening (€ 10.000 nadelig)
- Limburg van Stirumlaan 2 beheer budgetten (€ 14.000 nadelig)
- Budget Woo naar hulpkostenplaats DIV (€ 29.000 nadelig)
- Overig < € 10.000 (€ 2.000 nadelig)

Incidenteel (€ 201.000 nadelig)

- Correctie indexatie WSW (€ 65.000 nadelig)
- Meer inhuur flex tender in verband met Oekraïne (€ 30.000 nadelig)
- DT-voorstel 605122 FIA ondersteuner Woo 0,67 fte per 1 mei (€ 36.000 nadelig)
- Meerkosten verbouwing bestuursvleugel (€ 30.000 nadelig)
- Provisie geldleningen (€ 30.000 nadelig)
- DT452530 Young professional M&O 1/4/2023 - 30/4/2024 (€ 52.000 voordelig)
- Vrijval stelposten (€ 27.000 voordelig)
- WKK De Zandzee (€ 60.000 nadelig)
- Overig < € 10.000 (€ 6.000 voordelig)
- Lager dividend BNG (€ 35.000 nadelig)

6.3. Kredieten

Implementatie financieel systeem (investering)

Op de Europese aanbesteding t.b.v. een nieuw financieel systeem is slechts één inschrijving binnengekomen. Hierdoor is de concurrentie op prijs niet mogelijk. De implementatie valt hoger uit dan gedacht, hiervoor zijn extra investeringen benodigd van € 175.000. De extra kapitaallasten van worden verwerkt bij een volgend P&C document.

Beslispunt krediet

- Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 175.000 voor de meerkosten Implementatie financieel systeem

6.4 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

Met ingang van begrotingsjaar 2023 is het college verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Op grond van de financiële verordening wordt er bij het tweede voortgangsverslag een stand van zaken gegeven ten aanzien van de omvang van de onrechtmatigheden van het lopende boekjaar. Bij onrechtmatigheden in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording kan onder andere gedacht worden aan onrechtmatigheden op het gebied van aanbestedingen, subsidies en bevindingen in het kader van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Door afwijkingen te rapporteren in dit voortgangsverslag wordt de begrotingsrechtmatigheid verantwoord op:

- te behalen doelen (Wat willen we bereiken?);
- resultaten (Wat gaan we daar voor doen?)
- en de bijstelling van budgetten en kredieten (Wat mag het kosten?).

Verder zijn er geen bevindingen te melden die de rapportagetolerantie overschrijden.

Wij willen opmerken dat het beeld van eventuele onrechtmatigheden op het moment van schrijven van dit voortgangsverslag nog niet volledig is, omdat de interne controle pas in september wordt afgerond en de interimcontrole door de nieuwe accountant pas in oktober start. De spendanalyse die uitgevoerd wordt om onrechtmatigheden op aanbestedingen te constateren, is voor 2023 nog niet gestart en zal onderdeel uitmaken van het jaarrekeningtraject 2023.

Tabel programma 6

Bedragen x € 1.000	Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen t/m augustus	Wijzigingen 2e Voortgangsverslag	Begroting 2023 gewijzigd
Totaal lasten	31.135	1.265	1.998	34.397
Totaal baten	-110.682	-1.773	-3.232	-115.688
Resultaat voor bestemming	-79.548	-508	-1.235	-81.291
Toevoeging reserves	2.190	4.247	0	6.437
Onttrekking reserves	-1.254	-11.721	0	-12.974
Resultaat na bestemming	-78.611	-7.982	-1.235	-87.828